लुम्विनी प्रदेश

रुपन्देही जिल्ला

सियारी गाउँपालिका

शिक्षा,युवा तथा खेलकूद शाखाको

आ.व. २०७८/७९को २०७८को चैत्र महिनासम्मको प्रगति प्रतिवेदन

प्रस्तुतकर्ता

सुधीर पौडेल

शाखा प्रमुख

सियारी गाउँपालिका

siyari.shikshya@gmail.com

paudel_sudhir@yahoo.com

१ दश वर्षे सियारी शिक्षा योजना (२०७८-८७)वारे जानकारी

पृष्ठभूमी

लुम्विनी प्रदेश अन्तरगत रुपन्देही जिल्लाका १६ स्थानीय निकायहरु मध्ये सियारी गाँउपालिका पनि एक हो । साविकको चिल्हिया गाउँ विकास समिति, मैहनिया गाँउ विकास समिति, हर्नैया गाँउ विकास समिति, दयानगर गाँउ विकास समिति र पश्चिभ अमवा गाँउ विकास समितिलाइ एकिकृत एवम पुनरसम्रचना गरी यहाँका जनतालाइ कृषि सिचाइमा महत्वपूर्ण भूमिकामा रहेको सियारी खोलाको नामवाट नामाकरण गरिएको यो गाउँपालिकामा सातवटा वडाहरु रहेका छन् । २०६८को जनगणना अनुसार ६९प्रतिशत स ६४.ाक्षर रहेको यो गाउँपालिकामा २०७८ सालको सम्म आइपुग्दा यो साक्षरता दर वढेर करीव ७५।५ पुगेको अनुमान रहेको छ । क्षेत्रफलको हिसावले ६६.१७ वर्गकिमी क्षेत्रफल रहेको छ । जुन रुपन्देही जिल्लाको क्षेत्रफल १३६० वर्गकिमि भौगोलिक हिसावले ४र जनसङ्ख्याको ८.४ हिसावले४ प्रतिशत रहेको छ । शैक्षिक सस्थाहरुको सङख्यात्मक हिसावले पनि रुपन्देही जिल्लासँग तुलना गर्दा यसको स्थान करिव ५ प्रतिशत हुन आउँछ । यस गाउँपालिकामा सामुदायिक विद्यालयहरु २५सङ्स्थागत , १ सामुदायिक सिकाइ केन्द्र र ४ द्यालय रहेका छन् भनेवि ४३ गरी जम्मा ४ र मदरसा १४ विद्यालय सामुदायिक कलेज रहेको । कुनै सिकाइ केन्द्रको भवन वनाउन सकिएको छैन । सामुदायिक कलेज निम्न खोजेको वत्ती जसरी चलेकोछ तर भौतिक सम्रचना राम्रोछ । यसलाइ प्राविधिक कलेज वनाउनु पर्ने आवश्यकता छ । त्यस्तै गरि दृष्टिविहिन वालवालिकाहरुको पठन पाठनको लागि विशेष शिक्षा स्रोत कक्षा १ रहेको छ । रुपन्देही जिल्ला सुगम भएर पनि सियारी गाउँपालिका शैक्षिक हिसावले दुर्गम जस्तो छ । ग्रामिण क्षेत्र, थारु ,यादव मधेशवासीको वाहुल्यता रहेको मिश्रित वस्ती रहेकोछ । नेपाल सरकारवाट प्राविनिमावि र मावि तीनै तहको दरवन्दी थप हुने र , कुनै पनि दरवन्दी पुलमा नरहेको गाउँपालिकाहरु मध्ये सियारी पनि एक हो ।

दश वर्षे सियारी शिक्षा योजना २०७८ स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा । कार्यकारी सारामशका मुख्य मुख्य वुदाँहरु

नयाँ योजनाको उध्देश्यहरु

सियारी गाउँपालिकाको शिक्षाको उध्देश्यहरु यस प्रकार तय गरेकोछ ।

१ प्रारम्भिक बालविकासको शिक्षालाइ गुणस्तरीय वनाउनु र सुचना तथा प्रविधिमा पहुँच वढाउनु ।

२ आधारभूत तहको शिक्षालाइ अनिवार्य र नि:शुल्क गर्नु ।

३ आधारभूत शिक्षालाइ सवैको समतामूलक पहुँच,जीवनोपयोगि,प्रतिस्पर्धी र गुणस्तरीय वनाउने ।

४ माध्यमिक शिक्षालाइ गुणस्तरीय, सुचना तथा प्रविधिमा पहुँच ,सृजनशिलता,रचनात्मकता,अध्ययनशीलता ,सकारात्मक सोच भएका प्रतिस्पर्धी , सीपयुक्त र उत्पादनशील जनशक्ति तयार गर्नु

५ प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिमका अवसरहरूलाई व्यापक विस्तार गरी सियारी गाउँपालिका लुम्बिनि प्रदेश र सिगो नेपालको विकासका लागि योग्य, सक्षम, सीपयुक्त र उद्यमशील जनशक्ति तयार पार्नु ।

६ सार्वजनिक तथा निजी शैक्षिक क्षेत्रका विद्यमान असल अभ्यास गर्दै निजी लगानीका शिक्षण संस्थाहरूको प्रभावकारी परिचालन, नियमन र सवलीकरण गर्नु ।

७ अनौपचारिक शिक्षा,निरन्तर शिक्षा वैकल्पिक, परम्परागत शिक्षाका माध्यमबाट आजीवन सिकाइ संस्कृतिको विकास गर्नु ।

८ सबै प्रकारका अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि गुणस्तरीय शिक्षाको पहुँच सुनिश्चित गरी जीवनपर्यन्त शिक्षाका माध्यमबाट मर्यादित जीवन यापन गर्न सक्षम र प्रतिस्पर्धी नागरिक तयार पार्नु ।

९ शिक्षा प्रणालीका विभिन्न अवयवहरूमा रहेर सेवा प्रवाह गर्ने जनशक्तिलाई उत्कृष्ट नतिजा प्रदर्शन गर्न उनीहरूको पेसागत योग्यता, सक्षमता, इमान्दारिता, प्रतिबद्धता र जवाफदेहीता सुनिश्चित गर्दै शैक्षिक सुशासन कायम गर्नु ।

योजना निर्माण प्रक्रिया

यो योजना निर्माणमा सवै सरोकारवालाहरुलाइ सहभागी गराउने प्रयास गरिएको छ । यो गाउँपालिकामा ७ वटा वडा रहेका र ७वटै वडाका जनप्रतिनिधि भएको वडा कार्यालयहरुमा गइ योजना निर्माणको वारेमा सहजिकरण भएको । सवै विद्यालयका ,विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष सहित पदाधिकारीहरु शिक्षा क्षेत्रमा चासो राख्ने सवै वुध्दिजिवि समाजसेवी सवैको सुझाव सल्लाह लिएर योजना निर्माण गरिएको हुदाँ यसमा सवैको अपनत्व रहेको छ।

मुख्य रणनीति

माथि उल्लेख गरिएका उद्देश्यहरु प्राप्तीको लागि मुख्य मुख्य रणनीतिहरुलाइ यस प्रकार रहेकाछन् ।

1. प्राविधिक शिक्षामा पहुँच वृध्दि गरी सिपमूलक जनशक्तिको विकास गर्ने ,
2. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षामा सूचना तथा प्रविधिको पहुँच र सहभागिता वढाउने ,
3. गणित र विज्ञान विषयको नतिजामा सुधार गर्दै गुणस्तरमा सुधार र सान्दर्भिकतामा वृध्दि गर्ने ,
4. सवै विद्यालयहरुमा भौतिक पूर्वाधारको पूर्णरुपमा विकास गरी भौतिक पूर्वाधार र प्रविधिमैत्री शिक्षालाइ एकै साथ अगाडी वढाइने,
5. शैक्षिक गुणस्तर सुधारको लागि अन्तरक्रिया मोटिभेसन कक्षाहरु शिक्षा दिवस र शैक्षिक महोत्सव र शैक्षिक सामग्रि निर्माण र यस्को कक्षा कोठामा प्रयोगलाइ जोड दिने ।
6. प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना गरी प्राविधिक शिक्षामा पहुँच वृध्दि गरी सिपमूलक जनशक्तिको विकास गर्ने।
7. कक्षा ५ र ८ गाउँपालिकास्तरीय परीक्षावाट नतिजामा सुधार गरिने ।

वजेटिङ्ग

: प्रारम्भिक वालविकास र शिक्षामा रु २ करोड ७६लाख ३०हजार; आधारभूत तहमा रु ५७करोड ७८लाख ३०हजार, माध्यमिक शिक्षामा रु ७१करोड ८६लाख, उच्च शिक्षा र माध्यमिक शिक्षाको उच्च शिक्षा योजना लिजा कलेजमा ३५करोड १२लाख ५०हजार , प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सिप विकास तालिम २ करोड१०लाख पाठ्यक्रम र पाठ्यसामग्री 4करोड 7लाख 15हजार , शिक्षक व्यवस्थापन र विकासमा रु ३करोड ४३लाख ३०हजार, विद्यालय व्यवस्थापन प्रधानाध्यापक व्यवस्थापन समेत 23करोड 97लाख30हजार रुपैया ,निरन्तर शिक्षा खुला सिकाइ अनौपचारिक शिक्षा जीवनपर्यन्त सिकाइ र शिक्षा 5करोड31 लाख 50हजार ,गुणस्तरीय सार्वजनिक शिक्षा ४करोड २५लाख ,शिक्षामा सूचना प्रविधि 4करोड 46लाख , समावेशी शिक्षाको शैक्षिक कार्यक्रमहरु3करोड25लाख50हजार ,सस्थागत सम्रचना र क्षमता विकास 6करोड8 लाख र कार्यान्वयन अनुगमन तथा मूल्याङ्कनमा रु ७६लाख ५०हजार गरी गरी जम्मा १० वर्षे सियारी शैक्षिक योजना कार्यान्वयन गर्दा पहिलो पाँच वर्षमा रु १ अरव ८करोड ९१लाख ३५हजार र १० वर्षे योजनामा २ अरव १९करोड८३लाख ३५हजार रुपैया खर्च हुने देखिन्छ ।

अपेक्षित उपलब्धि(Expected Result)

योजनाको अन्त्यमा १५-६० उमेर समूहको साक्षरता दर ९८ प्रतिसत भन्दा माथि हुनेछ । प्रारम्भिक बालविकासको अनुभव सहित कक्षा १ मा भर्ना हुन आउने बालबालिकाको संख्या ९० प्रतिशतको हारहारिमा हुनेछ । यसैगरी कक्षा १-८ को खुद भर्नादर ९८ प्रतिसत भन्दा माथि पुगेको हुनेछ भने कक्षा ९-१२ को ६० प्रतिसत पुगेको हुनेछ । कक्षा १-५ को सिकाइ उपलब्धि ६० प्रतिसत भन्दा माथि हुनेछ भने कक्षा ६-८ को सिकाइ उपलब्धि ५० प्रतिसत भन्दा माथि पुगेको हुनेछ ।

योजनाको अन्त्यमा सवै शिक्षालयहरु भौतिक पूर्वाधारका हिसावले न्यूनतम मापदण्ड पूरा भएका हुनेछन् । सवै विद्यालयहरुलाइ डिजिटलाइज गरिएको हुनेछ । आवश्यकताअनुसारको शिक्षक दरबन्दीको पदपूर्ति भएको हुनेछ । विद्यालयहरु विद्यार्थीको रुचि, क्षमता र मनोविज्ञानप्रति सम्बेदनशील भइ बालमैत्री तथा रमणीय स्थलका रुपमा परिणत भएका हुनेछन् । सिकाइमा इ-लर्निङ्गले प्रश्रय पाएको हुनेछ । शिक्षकहरु आफ्नो पेशाप्रति समर्पित र लगनशील भएका कारण शिक्षणसिकाइका क्रियाकलापहरु स्तरीय र प्रभावकारी भएका हुनेछन् । अभिभावक लगायत शिक्षाका सरोकारवालाहरुमा बालबालिका र समग्र शिक्षाको उन्नति भनेको सवैको उन्नति हो भन्ने कुराको महसुस भइ शिक्षामा तदनुरुपको योगदानमा बढोत्तरी भएको हुनेछ । गुणस्तर, सुशासन एवम् पारदर्शिता अभिबृद्धि भइ शिक्षामा गरेको लगानीबाट सकारात्मक परिणामहरु प्राप्त भएका हुनेछन्। । कानूनी राज्यप्रति इमान्दार,स्वरोजगारउन्मुख,प्रतिस्पर्धी, प्रर्वतनात्मक, जीवन र जगतप्रति सकारात्मक, मानवीय मूल्यप्रति संवेदनशील र नैतिक एवम्चरित्रवान् नागरिकको उत्पादन भएको हुनेछ । अन्तत: राष्ट्रको समग्र विकासमा शिक्षित नागरिकबाट विविध क्षेत्रमा सकारात्मक योगदान दिने अवस्था सिर्जना भइ सियारी गाउँपालिका खुशी र सम्बृद्ध नागरिकहरुले बसोबास गर्ने आफ्नो पहिचान बनाउन सफल भएको हुनेछ ।

:२ सियारी गाउँपालिकामा शिक्षा युवा तथा खेलकूद क्षेत्रको असल अभ्यासहरु

- दश वर्षे सियारी शिक्षा योजना २०७८ स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा
- प्रथम अध्यक्ष कप रनिङ्गशिल्ड फूटवल प्रतियोगिता सञ्चालन कार्यविधि २०७८ स्वीकृत भइ लागु गरि एक तहको फुटवल प्रतियोगिता सम्पन्न र खेलसामग्रीहरु वितरण ।

- स्व श्री श्याम शर्मा भुसालको स्मृतीमा प्रथम श्याम शर्मास्मृति कप क्रिकेट कप प्रतियोगिता सञ्चालन कार्यविधि २०७८ स्वीकृत भइ एक तहको खेल सम्पन्न र खेलसामग्रीहरु वितरण।
- माछापुच्छ्रे युवाक्लव भैरहवाको आयोजनामा फुटवल प्रतियोगितामा सहभागिता र होराइजन स्पोर्टस क्लववाट आयोजित महिला कव्वड्डी प्रतियोगितामा तृतीय स्थान हासिल गर्न सफल भए जिल्लास्तरमा सियारीको खेलाडी छनौट हुन सफल ।
- शिक्षकहरुलाइ आधारभूत तालिम सम्पन्न ।
- शिक्षा अनुदान वितरण निर्देशिका २०७५ जारी भइ गाउँपालिकावाट निकासा हुने आन्तरिक पूजीगत अनुदान रकमलाइ व्यवस्थित गर्ने प्रयास भै रहेको ।
- सवै विद्यालयहरुलाइ डिजिटलमाध्यमवाट पठन पाठनको तयारी ।
- कोभिडमा अनलाइन माध्यमवाट पठन पाठन । शिक्षकहरुको क्षमता विकास ।
- खेलकूदको विकासको प्रारम्भिक चरण ।
- शिक्षाको क्षति न्युनिकरणको लागि टोल शिक्षा शुरु ।

वितिय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रमगत प्रगति विवरण स्थानीय तह

क्रियाकलाप नं	क्रियाकलापको नाम	हालसम्म निकासा भएको रकम	प्रथम चौमासिकमा निकासा लिएको रकम	प्रथम त्रैमासिक वितिय खर्च रकम	दोस्रो त्रैमासिक वितिय खर्च रकम	तेस्रो त्रैमासिक वितिय खर्च रकम	हाल सम्मको जम्मा खर्च	हाल सम्मको जम्मा प्रगति
1.1.3.3	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान वशेष शक्षा परषद अन्तरगतका Lशक्षक तथा कर्मचारी समेत	६९०००	69000.0	20042.2	16226.6	15455.1	51724.0	75.0
1.1.3.4	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत कोटा अनुदान शिक्षक एवम् प्राविधिक धारका प्रशिक्षक तथा सहायक प्रशिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान	१८०००	18000.0	4599.2	3677.5	3454.9	11731.6	65.2
1.1.4.1	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारीश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	८६३३	8633.0	2738.0	2442.0	2220.0	7400.0	85.7
11.1.2.445	केन्द्रवाट छनोट भएका नमूना विद्यालय विशेष विद्यालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ स्तरोन्नत भएका प्राविधिक धार विद्यालयको ल्याव	१००००	10000.0		3840.0		3840.0	38.4

	व्यवस्थापन अनुदान							
2.4.6.1	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	५२०२	5202.0	347.2			347.2	6.7
2.7.13.10	विद्यालय सञ्चालन व्यबस्थापन अनुदान	२०७७	2077.0	1410.3	389.9	41.9	1842.0	88.7
2.7.13.11	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चतता अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षाका कार्यक्रम - परंपरागत विद्यालय वैकल्पिक विद्यालय साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	१७६४	1764.0	312.0	204.8	332.8	849.5	48.2
2.7.13.13	विद्यालयमा शैक्षक गुणस्तर सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाइ कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहनमा अनुदान	१००११	10011.0	319.3	258.1	257.5	834.9	8.3
2.7.13.3	प्रति विद्यार्थी लागत शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन खर्च	२७१३	2713.0				0.0	0.0
7.2.1.1	सार्वजनिक विद्यालयका अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ती -आवासीय तथा गैरआवासीय छात्रबृत्ती)	२५७४	2574.0				0.0	0.0
2.7.11.1	तोकिएका बिद्यार्थीका लागी दिवा खाजा कार्यक्रम	१४९२०	14920.0		1643.3		1643.3	11.0
2.7.13.23	सामुदायिक बिद्यालयका छात्राहरुलाइ निशुल्क सेनिटरी प्याड ब्याबस्थापन	२२०४	2204.0				0.0	0.0
2.7.13.21	भूटानी शरणार्थी अध्ययनरत विद्यालयका शिक्षक र पाठ्यपुस्तक व्यवस्थापन अनुदान	०	0.0		0.0		0.0	0.0
2.7.13.४०	माध्यमिक तह कक्षा ९ र १०मा अङ्ग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान सहयोग	८६४	864.0	493.0	259.9		752.9	87.1
2.7.13.41	आधारभूत तहमा कक्षा ६ -८ मा अङ्ग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान सहयोग	३३८	338.0	315.0			315.0	93.2
2.7.13.62	कोभिड १९को कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजिकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	४००	400.0		400.0		400.0	100.0
2.7.13.62	GPE को सहयोगमा कोभिड १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजिकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम	२००	200.0				0.0	0.0
	जम्मा	१४८९००	१४८९००1०	३०५७६।२	२९३४२।०		८१६८०	54.9

आन्तरिक स्रोत तर्फको प्रगति करीव ६० प्रतिशत रहेको छ ।

३ गाउँपालिकालाइ सुझाव

- गाउँपालिका दिवस कहिले हो पत्तालगाएर दिवस मनाइनु पर्ने
- गाउँपालिकाको सूचना केन्द्र कहाँ हो व्यवस्थापन मिलाउनु पर्ने
- स्वास्थय दिवस मनाउदा सम्मान गर्दा छुटेकालाइ प्रमाण पत्र दिनेकि
- श्याम शर्मा र विमला रेग्मीको नाममा कोष वा शालिक
- शिक्षा विकास कोष पनि स्थापना गर्ने की ।

* [illegible] कामको लोड कम हुने एक थप [illegible] आवश्यक

कुर्न जिज्ञासा थियो कि